

به نام خدا

خبرنامه محیط زیست (۶)

فهرست مطالب

- ۱ برنامه نمایشگاه‌ها و همایش‌های بین‌المللی در طی ماه مارس و آوریل ۲۰۱۱ میلادی.....
- ۲ پیشتازی چین در ۲۴۳ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در انرژی‌های پاک طی سال ۲۰۱۰.....
- ۳ هشدار در مورد تبعات زیست‌محیطی فاجعه زلزله ژاپن در جنگل‌های مناطق گرمسیری.....
- ۴ تأکید مقام معظم رهبری به دولت و مجلس درباره حفظ محیط زیست.....
- ۷ ایران موفق‌ترین کشور در زمینه تثبیت شن‌های روان است.....
- ۸ گرامیداشت ساعت زمین در ایران و جهان.....
- ۱۱ زلزله ژاپن تأثیری در سواحل جنوبی ایران ندارد.....
- ۱۳ گسل مکران و حرکات پوسته اقیانوسی.....
- ۱۴ تذکر نماینده اهواز درباره معضل گرد و غبار خوزستان.....
- ۱۷ منابع و مآخذ.....

کد موضوعی: ۲۵۰

شماره مسلسل: ۱۰۷۴۲

فروردین‌ماه ۱۳۹۰

دفتر: مطالعات زیربنایی

خبرنامه محیط زیست (۶)

برنامه نمایشگاه‌ها و همایش‌های بین‌المللی در طی ماه مارس و آوریل ۲۰۱۱ میلادی

جدول ۱. نمایشگاه‌ها و همایش‌های بین‌المللی در ماه مارس

عنوان	کنوانسیون/همایش/انجمن	محل برگزاری	تاریخ
چهلیمین سالگرد کنوانسیون رامسر	رامسر	ایران	۲ مارس
صد و چهاردهمین نشست نمایندگان دائمی برنامه حفاظت محیط زیست سازمان ملل متحد ناپروبی، کنیا	برنامه محیط زیست سازمان ملل (UNEP)	کنیا	۳-۵ فوریه
کارگاه آموزشی چگونگی رفتار و رفاه با حیوانات پروژه بهشت انگلستان	سیستم مدیریت محتوا	انگلستان	۲۱-۲۲ مارس
پنجمین کنفرانس بین‌المللی زباله دریایی برنامه حفاظت محیط زیست سازمان ملل متحد هونولولو، ایالت متحده آمریکا	برنامه محیط زیست سازمان ملل (UNEP)	آمریکا	۲۰-۲۵ مارس
روز جهانی هواشناسی	سازمان هواشناسی جهانی	رواندا	۲۸ مارس تا ۱ آوریل

جدول ۲. برنامه نمایشگاه‌ها و همایش‌های بین‌المللی زیست‌محیطی در ماه آوریل

عنوان	کنوانسیون/همایش/انجمن	محل برگزاری	تاریخ
– انجمن بین‌المللی مدیریت زباله و بازیافت از دیدگاه اکولوژی، صوفیه بلغارستان – کنفرانس محیط زیست سیاره را نجات، صوفیه بلغارستان – هفتمین کنگره بین‌المللی و نمایشگاه بهره‌وری انرژی (برق) و منابع انرژی تجدید پذیر (ماده) برای جنوب شرق اروپا، بلغارستان صوفیه	برنامه محیط زیست سازمان ملل (UNEP)	بلغارستان	۱۳-۱۵
نوزدهمین کنوانسیون نشست گیاهان در معرض انقراض ژنو (سوئیس)	کنوانسیون تجارت بین‌المللی گونه‌های گیاهی و جانوری وحشی در معرض انقراض	سوئیس	۱۸-۲۱
پنجمین نشست کنفرانس احزاب به کنوانسیون استکهلم ژنو (سوئیس)	کنوانسیون پاپ (pop)	سوئیس	۲۳-۲۹
کنوانسیون استکهلم در آلاینده‌های آلی ماندگار، پنجمین نشست احزاب (یو ان ای پی)، ژنو (سوئیس)	برنامه محیط زیست سازمان ملل (UNEP)	سوئیس	۲۵-۲۹

پیشتازی چین در ۲۴۳ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در انرژی‌های پاک طی سال ۲۰۱۰

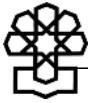
براساس گزارش سایت محیط زیستی «مونگابی» چین همچنان در سرمایه‌گذاری در بخش انرژی‌های پاک دنیا پیشتاز است. پیشتازی چین در این حوزه درحالی اتفاق می‌افتد که ایالات متحده آمریکا از رده دوم به رده سوم نزول کرده است. این دومین باری است که ایالات متحده آمریکا نزول رتبه را تجربه می‌کند، این کشور در سال ۲۰۰۹، جایگاه نخست خود را به چین داده بود.

این گزارش اضافه می‌کند که در سال ۲۰۱۰، کل سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در انرژی‌های پاک دنیا، ۲۴۳ میلیارد دلار بوده است. آلمان در لیست کشورهای سرمایه‌گذار، با ۴۱/۲ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۰، جای ایالات متحده را اشغال کرده است. در این میان آمریکا نیز ۳۴ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری داشته است. اما چین در جایی در صدر بزرگ‌ترین سرمایه‌گذار انرژی‌های پاک دنیا قرار دارد که به تنهایی در حدود یک‌چهارم سرمایه‌گذاری در این حوزه به این کشور تعلق دارد. رقم سرمایه‌گذاری چین در این حوزه، در سال ۲۰۱۰، ۵۴/۴ میلیارد دلار بوده است. کارشناسان و فعالان حوزه انرژی‌های نو با انتقاد از نزول سرمایه‌گذاری انرژی‌های پاک در آمریکا، ایالات متحده را به نداشتن برنامه‌ریزی و سیاست مدون در حوزه انرژی‌های پاک متهم می‌کنند.

هشدار در مورد تبعات زیست‌محیطی فاجعه زلزله ژاپن در جنگل‌های مناطق گرمسیری

ابعاد فاجعه زلزله و سونامی و نگرانی‌ها در مورد تشعشعات هسته‌ای به‌عنوان مهمترین پیامد زیست‌محیطی زلزله در ژاپن به حدی است که شاید صحبت از پیامدهای زیست‌محیطی بلندمدت این واقعه آن هم در دیگر نقاط دنیا اندکی خنده‌دار باشد، با این حال گویا ابعاد این فاجعه به حدی گسترده است که دامن جنگل‌های گرمسیری کشوری دیگر را هم خواهد گرفت. در همین راستا مسئولان مالزیایی معتقدند که زلزله فجیع ژاپن می‌تواند به افزوده شدن درخواست چوب از جنگل‌های

گرمسیری و تخریب بیش از پیش این جنگل‌های ارزشمند منجر شود. به نقل از سایت محیط زیستی مونگابی، محققان عقیده دارند شرکت‌هایی که در زمینه صادرات چوب فعالیت می‌کنند، از نیاز به بازسازی ژاپن استفاده و از جنگل‌های گرمسیری برداشت بیشتری خواهند کرد. این البته درحالی است که هنوز از خسارت‌های زلزله ژاپن و میزان تقاضا برای چوب برآوردی در دست نیست. در هر حال دست‌اندرکاران این صنف معتقدند که براساس میزان خسارت‌ها به ساختمان‌ها در ژاپن میزان تقاضا برای چوب و الوار تغییر می‌کند. «تا آن هال‌دینگ»، یکی از کمپانی‌هایی که در کار صادرات چوب از مالزی به ژاپن است، در حدود ۹۰ درصد از کل صادرات خود را به ژاپن می‌فرستد. این درحالی است که حالا با تخریب‌های صورت گرفته به احتمال زیاد میزان صادرات به‌شدت افزایش خواهد یافت. اما این صادرات در جایی از جنگل‌های گرمسیری مالزی اتفاق افتاده است که به دلیل افزایش ورود به این جنگل‌ها و تغییر در کاربری‌های این منطقه، بسیاری از بومیان از زادگاه‌های خود مهاجرت کرده‌اند.

تأکید مقام معظم رهبری به دولت و مجلس درباره حفظ محیط زیست

همزمان با هفته منابع طبیعی، روز سه‌شنبه ۱۷ اسفندماه با حضور حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی، احداث بزرگ‌ترین بوستان شهری کشور در محل سابق پادگان قلعه مرغی در جنوب تهران، رسماً آغاز شد. در این مراسم که جمعی از اعضای هیئت دولت، نمایندگان مجلس شورای

اسلامی، رئیس شورای اسلامی شهر تهران، شهردار تهران و فرماندهان نظامی حضور داشتند، رهبر انقلاب اسلامی، ابتدا دو اصله نهال را غرس کردند.

حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای سپس در جمع مسئولان بخش‌های مختلف منابع طبیعی، محیط زیست، شهرداری تهران و اعضای شورای اسلامی شهر تهران در سخنانی ضمن اظهار خرسندی از توجه بیش از پیش مسئولان به مسائل مربوط به سالم‌سازی محیط زیست و گسترش فضای سبز تأکید کردند: حفاظت از محیط زیست، جنگل‌ها و منابع طبیعی و فراهم کردن فضایی سالم و با طراوت برای زندگی از اساسی‌ترین وظایف است که مسئولان باید آن را در اولویت کاری خود قرار دهند.

ایشان لازمه زندگی شیرین را وجود محیط زیستی سالم در کنار پیشرفت‌های علمی، صنعتی، اقتصادی و شهرسازی دانستند و خاطرنشان کردند: منابع طبیعی، از ثروت‌های ملی است که مربوط به ملت‌ها و نسل‌های مختلف در طول تاریخ است، بنابراین باید درخصوص حفظ منابع طبیعی و جنگل‌ها اهتمام جدی‌تری شود.

رهبر انقلاب اسلامی با توصیه مؤکد به دولت و مجلس برای در اولویت قرار دادن مسائل محیط زیست و حفظ منابع طبیعی در برنامه‌ریزی‌ها، از طرح باغ‌شهرها اظهار نگرانی جدی کردند و افزودند: این موضوع که اخیراً مطرح شده است، زمینه را برای ورود افراد سوءاستفاده‌کننده و تخریب جنگل‌ها و منابع طبیعی فراهم خواهد کرد.

حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای همچنین بر لزوم نظارت جدی برای جلوگیری از گسترش شهر تهران تأکید کردند و افزودند: باید با جدیت تمام در مقابل متعرضان به زمین‌های دامنه جنوبی البرز و اطراف تهران ایستاد و از منافع ملی پاسداری کرد.

ایشان اقدامات خدماتی و رفاهی انجام شده در تهران بعد از پیروزی انقلاب

اسلامی را غیرقابل مقایسه با قبل از انقلاب خواندند و تأکید کردند: با همه اقدامات انجام گرفته، همچنان تهران از کمبود فضاهای تنفسی رنج می‌برد و باید طرح‌های گسترش فضای سبز به‌ویژه در مناطق جنوبی تهران در دستور کار مسئولان شهری باشد.

رهبر انقلاب اسلامی در ادامه برخورد با زمین‌خواران را از موضوعات بسیار مهم دانستند و خواستار همکاری بیش از پیش مسئولان شهری با قوه قضائیه برای مقابله با زمین‌خواری شدند.

حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای، مسئله آبخیزداری را نیز مهم برشمردند و تأکید کردند: دولت باید این موضوع را با جدیت و با نظارت قوی دنبال کند.

ایشان با تأکید بر اهمیت بالای مسائل فرهنگی، فرهنگ را روح زندگی دانستند و خاطرنشان کردند: در مسائل فرهنگی شهرها باید جهت‌گیری، دینی و الهی باشد تا زندگی و جامعه مورد نظر اسلام تحقق یابد.

رهبر انقلاب اسلامی در پایان اظهار امیدواری کردند بوستانی که قرار است در محل سابق پادگان قلعه مرغی احداث شود، در همان زمان وعده داده شده و در سوم خرداد سال ۱۳۹۰ تحویل مردم جنوب تهران شود.

در این مراسم، قالیباف شهردار تهران ضمن اشاره به نحوه احداث بزرگ‌ترین بوستان شهری کشور در محل سابق پادگان قلعه مرغی در مدت سه ماه، گزارشی از فعالیت‌ها و اقدامات شهرداری تهران در بخش‌های، فرهنگی و هنری، اجتماعی و اوقات فراغت، حمل‌ونقل و مترو، جمع‌آوری آب‌های سطحی، حمل و تفکیک زباله‌ها، گسترش فضای سبز و بوستان‌ها، شفافیت مالی شهرداری و مکانیزه شدن امور مربوط به شهرسازی ارائه کرد.

اولویت به مناطق جنوب تهران، ساخت و تعمیر مساجد، ساخت و تجهیز ۲۷۵ کتابخانه عمومی، ایجاد اشتغال برای زنان سرپرست خانوار، احداث ۳۵۰ خانه سلامت در ۲۸۰ محله تهران، احداث بیش از ۵۰۰ زمین چمن و ۵۱ استخر، احداث ۲۵۰ کیلومتر بزرگراه و بیش از ۸۰ پل بزرگ، احداث ۵۵ کیلومتر تونل مترو و چهل ایستگاه فعال با حمایت دولت و مجلس، گسترش فضاهای تنفسی تهران به ویژه احداث بوستان بزرگ در رودخانه کن و گسترش بوستان نهج البلاغه و اداره شهر تهران از ابتدای سال ۱۳۹۰ براساس طرح جامع و تفصیلی از جمله نکاتی بودند که شهردار تهران در گزارش خود به آنها اشاره کرد.

خلیلیان وزیر جهاد کشاورزی نیز در سخنانی با اشاره به متوسط بارندگی و شرایط خشک و نیمه خشک کشور، استفاده بهینه از آب، احیای پوشش جنگلی و مرتعی، گسترش طرح‌های آبخیزداری و سامانه‌های نوین آبیاری تحت فشار را از جمله کارهای اساسی دولت برای حفاظت از منابع طبیعی ذکر کرد.

وی با اشاره به انجام عملیات بیابان‌زدایی در ۵/۵ میلیون هکتار از اراضی کشور، گفت: تهیه نقشه سیمای آبخیزهای کشور، تهیه نقشه سیمای پوشش گیاهی و تهیه نقشه عناصر خاک‌های کشور سه اقدام مهم وزارت جهاد کشاورزی در سال‌های اخیر بوده است.

ایران موفق‌ترین کشور در زمینه تثبیت شن‌های روان است

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست، ایران را موفق‌ترین کشور در زمینه تثبیت شن‌های روان در منطقه دانست.

محمدجواد محمدی‌زاده طی گزارشی اعلام کرد: بزرگ‌ترین پروژه تثبیت شن‌های

روان در استان خوزستان با اعتباری در حدود ۵۰۰۰ میلیارد ریال و مساحتی حدود با ۲۰۰ هزار هکتار در حال اجراست.

وی ادامه داد: کشور ایران موفق‌ترین کشور در زمینه تثبیت شن‌های روان است و در حال حاضر مشکل داخلی در زمینه ریزگردها در جنوب غرب کشور وجود ندارد و ۹۵ درصد گرد و غبارهای کشور از بیرون مرزهاست که کشورهای عراق و سوریه با بیش از ۵۵ درصد بیشترین سهم را دارند.

محمدی‌زاده افزود: در جلساتی که با وزیران این کشورها داشته‌ایم، قرار شده در عراق یک میلیون هکتار و در سوریه نیز ۵۰۰ هزار هکتار از عرصه‌های بیابان تثبیت شوند. او یادآور شد: توافقات لازم در این خصوص صورت گرفته و امیدواریم عملیات اجرای این طرح‌ها هرچه سریع‌تر انجام پذیرد.

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست گفت: حل مشکلات مربوط به ریزگردها حداقل به پنج سال زمان نیاز دارد و ما برای اجرای هرچه سریع‌تر این عملیات در آینده پیگیری‌های مستمری با کشورهای درگیر به ویژه کشورهای سوریه و عراق خواهیم داشت. او همچنین از ادامه پیگیری‌ها و اجرای اقدامات ملی در قالب مصوبات قانونی خبر داد.

گرامیداشت ساعت زمین در ایران و جهان

مراسم ساعت زمین شنبه شب ۲۶ مارس برابر با ۶ فروردین‌ماه سال جاری در سراسر جهان برگزار شد. ساعت زمین در پنجمین سال فعالیت خویش باعث خاموشی چراغ منازل، ادارات و مراکز تجاری شهرهای بسیاری شد. صدها هزار

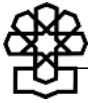
انسان با هدف صرفه‌جویی در مصرف انرژی و کاهش انتشار گاز دی‌اکسیدکربن به مدت ۶۰ دقیقه با ساعت زمین همراه شدند.

برنامه ساعت زمین برای پنجمین سال پیاپی برای مقابله با تغییرات آب و هوایی و روند افزایشی گرمایش جهانی کوشید تا در یک برنامه نمادین به جنگ گازهای گلخانه‌ای برود. این برنامه در چهار سال گذشته بیش از ۱۲۸ کشور جهان را با خود همراه کرده است.

بان‌کی‌مون دبیرکل سازمان ملل یک روز قبل از این برنامه در پیامی به این مناسبت گفت: فردا، صدها میلیون نفر در سراسر جهان مراسم ساعت زمین را اجرا می‌کنند، هریک از این مردان، زنان و کودکان با خاموش کردن چراغ‌هایشان برای مدت ۶۰ دقیقه در ساعت ۲۰ و ۳۰ به وقت محلی پیام قاطعی می‌فرستند مبنی بر اینکه می‌خواهند آنچه در دنیا می‌گذرد را تغییر دهند.

وی در ادامه این پیام افزود: در سراسر جهان افراد، اجتماعات، کسب‌وکار و دولت‌ها مشغول ایجاد نمونه‌های جدید برای آینده مشترک ما هستند، دیدگاه‌هایی جدید برای زندگی پایدار و فناوری‌های جدید که آن را درک کنند، اجازه دهید فردا به اتفاق در این تلاش مشترک برای حفظ کره زمین و حصول اطمینان از بهزیستی انبای بشر شرکت کنیم، اجازه دهید از ۶۰ دقیقه تاریکی برای کمک به اینکه جهان شاهد روشنی باشد، استفاده کنیم.

ساعت زمین در پنجمین سال فعالیتش بیش از ۱۳۴ کشور را با خود همراه کرد و در این بین بناهای تاریخی بسیاری به مدت یک ساعت خاموش شدند که می‌توان به خانه اپرای سیدنی، برج ایفل در پاریس، میدان تایمز در نیویورک، استادیوم آشیانه

پرنده در پکن و مجسمه مسیح نجاتبخش در برزیل اشاره کرد.

ساعت زمین در پنجمین سال فعالیت خود همراهی مردمی را به‌خود دید که با وجود مشکلات بسیار یک ساعت برای حفظ زمین تلاش کردند، صدها ژاپنی با وجود مشکلات بسیار زیاد ناشی از زلزله و سونامی یک ماه گذشته در یک هتل به دور یکدیگر جمع شده و با برنامه ساعت زمین همراه شدند.

در ایران نیز برج میلاد برای اولین بار شاهد برگزاری مراسم جهانی ساعت زمین بود. این برج در تاریخ ۶ فروردین به مدت یک ساعت خاموش شد تا به این ترتیب با سایر بناهای تاریخی و نمادین جهان همراه شده باشد.

در سال‌های گذشته موتورهای جستجوگر معروفی همچون گوگل و یاهو با این برنامه همراه می‌شدند و یک ساعت به‌صورت نمادین وبسایت‌های خود را خاموش می‌کردند. امسال برای اولین بار برخی از وبسایت‌های ایرانی نیز با این حرکت همراه شدند. وبگاه بلاگفا که یکی از پرطرفدارترین سرویس‌دهنده‌های مجازی در ایران است به مدت یک ساعت خاموش شد.

این وبگاه فارسی در پیامی به مخاطبین خود گفت: ساعت زمین یک رویداد جهانی سازماندهی شده توسط صندوق جهانی طبیعت است و در آخرین شنبه ماه مارس هر سال برگزار می‌شود. خانواده‌ها و کسب‌وکار با خاموش کردن چراغ‌ها و سایر دستگاه‌های الکتریکی غیرضروری خود به مدت یک ساعت (از ۸/۵ بعد از ظهر به وقت محلی) آن را یادآوری می‌کنند و آرمان نخست این اقدام این است که آگاهی درباره تغییرات آب و هوایی و نیاز به مصرف محتاطانه انرژی در جهان ابقا شود. بلاگفا چنین رویدادی را گرامی می‌دارد و به‌صورت نمادین صفحه نخست خود را تغییر داده است.

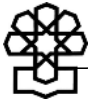
گرین بلاگ نیز که برای وبلاگ‌نویسان و فعالین محیط زیست نامی آشناست امسال برای نخستین بار به نمایندگی از وبلاگ‌نویسان محیط زیستی با برنامه ساعت زمین همراه شد. گرین بلاگ ۶ فروردین از ساعت ۲۰:۳۰ به مدت یک ساعت خاموش شد و برای مخاطبین خود این جمله را نوشت: گرین بلاگ با ساعت زمین همراه شده است. همراهی صدها هزار انسان با برنامه‌های نمادین همچون ساعت زمین نشان‌دهنده این موضوع مهم است که ما انسان‌ها می‌توانیم برای حفظ زمین تغییرات گسترده‌ای را پایه‌ریزی کرده و به آیندگان خانه‌ای تضمین شده را هدیه کنیم. هرچند برنامه ساعت زمین تنها یک ساعت از یک سال است، اما ما انسان‌ها می‌توانیم با اتحاد بی‌نظیرمان در تمامی طول سال مراقب زمین باشیم.

زلزله ژاپن تأثیری در سواحل جنوبی ایران ندارد

معاون پژوهشی پژوهشگاه زلزله با اشاره به جزئیات زلزله ژاپن گفت: این زلزله از گسل مکران که ۷۰ کیلومتر آن در ایران است حدود ۷ هزار کیلومتر فاصله داشته است و هیچ تأثیری بر روی گسل مکران و سواحل جنوبی کشور ندارد.

دکتر مهدی زارع با بیان اینکه زمین‌لرزه ژاپن با بزرگای ۸/۹ بزرگ‌ترین زلزله ثبت شده در تاریخ ژاپن است افزود: این زلزله در ۱۲۵ کیلومتری شرق ساحل هونشو ژاپن و در شرق سندایی در ساعت ۱۴:۴۶ روز جمعه ۱۱ مارس ۲۰۱۱ برابر روز جمعه ۲۰ اسفندماه ۱۳۸۹ (ساعت ۹:۱۶ صبح به وقت تهران) رخ داده است.

وی با تأکید بر اینکه این زلزله بخش‌های وسیعی از ژاپن و قسمت‌هایی از شرق چین و روسیه را به لرزه درآورده است اظهار داشت: ژرفای کانونی زلزله حدود ۲۵

کیلومتر و سازوکار آن فشاری با یک صفحه کاملاً نزدیک به قائم بوده است. معاون پژوهشی پژوهشگاه زلزله با بیان اینکه امواج سونامی حاصل از رخداد زلزله تقریباً به تمام کشورهای حاشیه اقیانوس آرام از فیلیپین تا اندونزی، نیوزلند، کالیفرنیا و هاوایی در آمریکا رسیده است، ادامه داد: سرعت امواج حاصل از سونامی حدود ۹۵۰ کیلومتر در ساعت بوده است بنابراین می‌توان برآورد کرد که امواج حاصل از سونامی حدود ۸ دقیقه طول کشیده تا به نزدیک‌ترین نقطه ساحل سندایی در غرب کانون زلزله برسد.

وی با اشاره به زلزله روز چهارشنبه ۹ مارس گفت: دو روز قبل از این زلزله در روز چهارشنبه ۹ مارس (۱۸ اسفندماه) زمین‌لرزه‌ای با بزرگای ۷/۲ در ساعت ۷:۴۵ بامداد به وقت محلی روی داد که با تلفات یا سونامی همراه نبود ولی بعداً زمین‌لرزه‌ای با بزرگای ۸/۹ رخ داده است بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که زمین‌لرزه چهارشنبه ۹ مارس پیش‌لرزه زمین‌لرزه ۱۱ مارس بوده است.

زارع علت ایجاد زلزله‌های فراوان در ژاپن را در موقعیت این کشور دانست و توضیح داد: ژاپن در محدوده فرورانش ورقه اقیانوس آرام به زیرورقه زمین‌ساختی اورازیا واقع است. به این ترتیب به دلیل بازشدگی رشته کوه میان‌اقیانوسی وسط اقیانوس آرام، پوسته اقیانوسی درحال ایجاد و گسترش در پهنه میانی اقیانوس آرام است. این امر سبب رانده شدن بخش‌های قدیمی‌تر پوسته اقیانوسی به سوی شرق و غرب و فشار آوردن به حاشیه‌های ساحلی اطراف این اقیانوس می‌شود.

وی اضافه کرد: این وضع موجب می‌شود که در محدوده پیرامون اقیانوس آرام،

محدوده‌ای بسیار فعال از نظر وقوع زلزله و آتشفشان به نام حلقه آتش^۱ ایجاد شود. این حلقه از آمریکای شمالی تا آمریکای مرکزی و جنوبی در غرب و در شرق از روسیه، ژاپن و فیلیپین، اندونزی تا نیوزلند کشیده شده است.

گسل مکران و حرکات پوسته اقیانوسی

معاون پژوهشی پژوهشگاه زلزله با بیان اینکه زلزله ژاپن ارتباطی با گسل مکران ندارد توضیح داد: گسل مکران شامل کوه‌های خاوری - باختری است که از سواحل دریای عمان تا فروافتادگی جازموریان کشیده شده است. مرز باختری این کوه‌ها توسط خط عمان (گسل میناب) از منطقه زاگرس جدا می‌شود و در خاور پس از گذر از بلوچستان پاکستان تا محور لاس‌بلا^۲ ادامه می‌یابد.

وی با بیان اینکه از ۱۶۰ هزار کیلومتر مربع گستره مکران حدود ۷۰ هزار کیلومتر مربع آن در ایران و بقیه در پاکستان است.

خاطرنشان کرد: زلزله ژاپن از ایران ۶ تا ۷ هزار کیلومتر فاصله دارد از این رو این حرکت بر روی گسل مکران و سواحل جنوبی کشور اثری نداشته است و تأکید می‌شود که هیچ ارتباطی با گسل مکران در سواحل ایران وجود ندارد.

زارع همچنین این زلزله را با سونامی ۲۰۰۴ اندونزی بی‌ارتباط دانست و یادآور شد: طبق شواهد زلزله ژاپن حتی با سونامی سال ۲۰۰۴ اندونزی نیز بی‌ارتباط است.

1. Ring of Fire
2. Las Bela

تذکر نماینده اهواز درباره معضل گرد و غبار خوزستان

نماینده مردم اهواز در تذکری شفاهی خواستار پیگیری موضوع گرد و غبار خوزستان شد و نماینده خرمشهر نیز گفت: برای معضل گرد و غبار در خوزستان باید به‌طور اساسی چاره‌جویی شود.

«مصطفی مطورزاده» در این گفتگو افزود: پدیده گرد و غبار در استان خوزستان به یک معضل اساسی برای مردم این استان مبدل شده است.

وی اضافه کرد: پیشرفت‌های علمی و فناوری در کشور به حدی رسیده است که می‌توان برای جلوگیری از این معضل با استفاده از طرح‌های پژوهشی اهتمام به عمل آورد. نماینده مردم خرمشهر خاطرنشان کرد: استمرار این پدیده در استان در کاهش تولید محصولات کشاورزی و دامی تأثیر نامطلوبی دارد و این امر خشکسالی را در پی خواهد داشت.

مطورزاده اظهار داشت: در سفر اخیر معاون پژوهشی وزارت علوم و فناوری از آنها درخواست شده است که برای رفع و مقابله با این پدیده زیست‌محیطی راهکاری پیدا کنند.

گرد و غبار شدید در چند روز گذشته بسیاری از فعالیت‌های آموزشی، اقتصادی و اجتماعی را در آبادان و خرمشهر مختل کرده است.

پدیده نفوذ گرد و غبار و ریزگردها به آسمان مناطق غرب و جنوب غربی کشور در چند سال گذشته اهالی این منطقه را با چالش‌های بهداشتی و زیست‌محیطی مواجه کرده است.

آبادان و خرمشهر بیشتر از دیگر مناطق استان خوزستان در معرض سامانه‌های هوایی آلاینده که از مرزهای عراق وارد آسمان جمهوری اسلامی می‌شود قرار دارند.

همچنین سیدشریف حسینی، نماینده اهواز در تذکری شفاهی خواستار رسیدگی به وضعیت بد آب‌وهوایی استان خوزستان و استان‌های جنوبی کشور شد.

نماینده اهواز با بیان اینکه از سال ۱۳۸۲ استان خوزستان شاهد پدیده گرد و غبار بوده است، گفت: پدیده گرد و غبار در این استان ۳۰ برابر حد استاندارد است و هزینه‌های زیادی را به خوزستان تحمیل کرده که متأسفانه کسی این هزینه‌ها را محاسبه نمی‌کند.

این عضو کمیسیون صنایع و معادن یادآور شد: طی این سال‌ها قول‌ها و وعده‌های زیادی برای رفع این معضل از سوی مسئولان و مقامات داده شده است، اما تا به امروز هیچ کار عملی انجام نشده است.

نماینده اهواز همچنین گفت: پیگیری‌های دستگاه دیپلماسی کشور برای رفع مشکل گرد و خاک در خارج از مرزهای ایران راه به جایی نبرده است و این امر مشکل‌آفرین است.

وی با اشاره به اینکه روند اجرایی شدن مصوبات برای رفع مشکل گرد و خاک کشور بسیار به کندی پیش می‌رود، گفت: مشکل گرد و خاک باید هم از داخل کشور و هم از خارج کشور برطرف شود و به این دلیل باید پیگیری‌های لازم برای رفع این مشکل از خارج از کشور انجام شود.

حسینی با اشاره به اینکه اقدامات زیادی برای رفع این مشکل در کشور انجام شده است، گفت: تلاش‌های زیادی برای اجرای ۲۰۰ هکتار بیابان‌زدایی در استان انجام شده است و آغاز این پروژه نزدیک است.

این نماینده مجلس با اشاره به نقش رسانه‌ها برای رفع این مشکل تصریح کرد:

رسانه‌ها برای رفع این مشکل تلاش‌های زیادی کردند و واقع‌نگاری آنها کمک شایانی در پیگیری‌های نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی برای رفع این مشکل داشت.

حسینی با اشاره به اینکه خوزستان آسیب‌پذیرترین استان در کشور از پدیده گرد و خاک است، گفت: خوزستان آسیب‌های زیادی از این پدیده دیده است و باید در رفع سریع این مشکل تلاش جدی کرد. در آخرین گزارش از وقوع این پدیده آمده است که در شهرستان شوش میزان آلاینده‌گی از مرز ۶۱/۷ و در شهرستان اهواز از مرز ۵۹/۶ برابر حالت استاندارد گذشت. با توجه به تداوم این پدیده در استان خوزستان مدارس و دانشگاه‌ها تعطیل شده‌اند.

پیش از این دولت ایران و دولت‌های ترکیه، عراق و سوریه در نشست چهارجانبه‌ای به بررسی ابعاد مختلف پدیده گرد و غبار و راه‌های جلوگیری از آن پرداخته بودند. با این حال گفته می‌شود که هنوز سه دولت خارجی اقدامات خاصی را برای مهار «چشمه‌های گرد و غبار» انجام نداده‌اند.

از سوی دیگر برخی اختلاف‌نظرها باعث کند شدن روند مهار چشمه‌های گرد و غبار در ایران شده است. از این جمله می‌توان به قیمت فرآورده نفتی «مالچ» برای تثبیت گرد و غبار اشاره کرد.

مالچ، تفاله باقیمانده از پالایش نفت خام است که استفاده دیگری ندارد و از آن برای تثبیت ماسه‌های روان و مهار چشمه‌های گرد و غبار استفاده می‌شود. در عملیات مهار بیابان‌ها، این فرآورده با آب و خاک مخلوط می‌شود و بر بستر چشمه‌های گرد و غبار پاشیده می‌شود. با این کار، خاک تثبیت شده و آماده کاشت گیاه می‌شود.

برابر مصوبه هیئت دولت، وزارت نفت مکلف شده بود تا مالچ مورد نیاز برای

عملیات مهار بیابان‌ها را به‌صورت رایگان در اختیار وزارت جهاد کشاورزی (سازمان جنگل‌ها و مراتع) قرار دهد، اما برخی منابع در سازمان جنگل‌ها و مراتع می‌گویند که وزارت نفت این فرآورده را با قیمت هر لیتر ۱۲۰ تومان به فروش می‌رساند و بودجه این سازمان اجازه خرید مالچ به میزان کافی را نمی‌دهد.

منابع و مآخذ

1. <http://www.bvents.com>
2. www.pardissabz.com
3. <http://www.conferencealerts.com/environment.htm>
4. <http://www.bvents.com>
5. www.pardissabz.com
6. <http://www.tradefairdates.com>
7. www.pardissabz.com
8. <http://isdle.ir/new>
9. <http://www.conferencealerts.com/environment.htm>

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۱۰۷۴۲

عنوان گزارش: خبرنامه محیط زیست (۶)

نام دفتر: مطالعات زیربنایی (گروه کشاورزی و منابع طبیعی)

تهیه و تدوین‌کنندگان: الهه سلیمانی، سعید مقیسه

ناظر علمی: محسن صمدی

متقاضی: فراکسیون محیط زیست و توسعه پایدار

ویراستار تخصصی: الهه سلیمانی

سر ویراستار: حسین صدری‌نیا

واژه‌های کلیدی:

۱. محیط زیست

۲. منابع طبیعی

۳. گرد و غبار

تاریخ انتشار: ۱۳۹۰/۱/۲۳